Roll No. ....

172

Total No. of Questions : 19]

[Total No. of Printed Pages : 4

SS

2323

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ADVANCED MANAGEMENT

(PRINCIPLES OF MANAGEMENT) (Theory)

(Business and Commerce Group)

Marketing (Marketing and Salesmanship Trade)

Paper-I

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time Allowed : 2 Hours **Maximum Marks : 30**

(Punjabi Version)

ਨੋਟ: (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ **172** ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ।

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ **28** ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।

(iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

(iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (**ਭਾਗ-I**, **ਭਾਗ-II** ਅਤੇ **ਭਾਗ-III**) ।

(v) **ਭਾਗ-I** ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **ਸਾਰੇ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ **ਲਾਜ਼ਮੀ** ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

(vi) **ਭਾਗ-II** ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

(vii) **ਭਾਗ-III** ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ । ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

ਭਾਗ-I

1. ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) *1*

2. ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) *1*

3. ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਨੇਜਰ 'ਹੁਕਮ ਦੀ ਏਕਤਾ' ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ । (ਸਹੀ/ਗਲਤ) *1*

4. ਸਥਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਲਿਖੋ । *1*

REDMI NOTE 5 PRO
MI DUAL CAMERA

5. ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਕੀ ਹੈ ? *1*

6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਕਿਸ ਸਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ? *1*

7. ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? *1*

8. ਗੈਰ-ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਿਖੋ । *1*

9. "ਮਾਸਲੋ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਲੜੀਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਿਧਾਂਤ" ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਕੀ ਹੈ ? *1*

10. "ਕੰਮ ਦੀ ਵੰਡ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਕੀ ਵਧਦਾ ਹੈ ? *1*

ਭਾਗ-II

11. ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸੰਗਠਨ ਸੰਰਚਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । *3*

12. ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ ? *1+2*

13. ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ (ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ) ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ (ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ) ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । *1+2*

14. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । *1+2*

15. ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । *3*

16. ਵਪਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ? *1+2*

17. ਚੋਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ । *1+2*

ਭਾਗ-III

18. ਹੈਨਰੀ ਫਿਉਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । *5*

19. ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । *1+4*

(Hindi Version)

नोट: *(i)* *अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड **172** अवश्य लिखें ।*

(ii) *उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें मुख पृष्ठ सहित **28** पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं ।*

(iii) *उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किए गए प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा ।*

(iv) *प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बाँटा गया है (**भाग-I**, **भाग-II** तथा **भाग-III**) ।*

(v) ***भाग-I** का प्रत्येक प्रश्न 1 अंक का है तथा **सभी** प्रश्न हल करने **अनिवार्य** हैं । प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक वाक्य से अधिक नहीं होना चाहिए ।*

(vi) ***भाग-II** का प्रत्येक प्रश्न 3 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई **पाँच** प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं । प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक पृष्ठ से अधिक नहीं होना चाहिए ।*

(vii) ***भाग-III** का प्रत्येक प्रश्न 5 अंकों का है तथा परीक्षार्थी को इनमें से कोई एक प्रश्न हल करना अनिवार्य है । इस प्रश्न का उत्तर दो पृष्ठों से अधिक नहीं होना चाहिए ।*